

PDF hosted at the Radboud Repository of the Radboud University Nijmegen

The following full text is a publisher's version.

For additional information about this publication click this link.

<http://hdl.handle.net/2066/150369>

Please be advised that this information was generated on 2020-10-29 and may be subject to change.

Boom Juridische uitgevers
Postbus 85576
2508 CG Den Haag
T (070) 330 70 33
F (070) 330 70 30
E info@bju.nl
I www.bju.nl

EstateTip

Review

Afl. 2015-26

9 september 2015

Pensioen en bijstand, (g)een gelukkige combinatie? (II)

In EstateTip Review 2015-22 is aandacht besteed aan de middelentoets van de bijstand, art. 31 e.v. Participatiewet, en de verhouding daarvan tot het (tweede pijler)pensioen. Gewezen is op de per 1 januari 2015 gewijzigde tekst van art. 15 lid 1 Participatiewet. Per 1 januari kan een belanghebbende niet meer gedwongen worden tot het op verzoek van het college indienen van een aanvraag tot vervroeging van de ingangsdatum van een ouderdomspensioen als bedoeld in art. 1 van de Pensioenwet en in art. 1 van de Wet verplichte beroepspensioenregeling, althans zolang belanghebbende nog niet de pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt. Geconstateerd werd tevens dat daarmee de 'pensioenvervroegingskou' in ieder geval voor niet-ingegaan tweede pijlerpensioen uit de lucht was. Afgerond werd met de opmerking dat een en ander geen betrekking had op oudedagsvoorzieningen in de derde pijler, maar dat voor pensioenvoorzieningen van zelfstandigen ook een verzachting zou worden getroffen. In deze aflevering ziet u hoe het verhaal verder gaat.

Bij een eventueel bijstandsberoep kan een gemeente verlangen dat een zelfstandige zijn 'pensioenvermogen' uit de derde pensioenpijler te gelde maakt. Dit pensioenvermogen is immers een *voorliggende voorziening* als bedoeld in art. 15 Participatiewet. Omdat ongewijzigde handhaving van dit uitgangspunt (veelal) als (te) ongewenst werd gezien, is in het kader van de 'Wijzigingsvoorstellen Witteveen 2015' afgesproken uitvoering te geven aan de wens om het door zelfstandigen opgebouwde pensioenvermogen (meer) bescherming te bieden in het kader van de vermogenstoets in de Participatiewet. Mede daartoe is in juni 2015 het wetsvoorstel *Wet vrijlating lijfrenteopbouw en inkomsten uit arbeid en bevordering vrijwillige voortzetting pensioenopbouw* (34227) aan de Tweede Kamer gestuurd. Voorgesteld wordt om opgebouwde pensioenafspraken in de *derde pijler* gedeeltelijk buiten beschouwing te laten voor de vermogenstoets in de Participatiewet. De gedachte is dat de omvang van de vrijlating zodanig dient te zijn dat daarmee een aanvullend pensioen ter hoogte van de AOW-uitkering verkregen kan worden. De AOW-uitkering en dit aanvullende pensioen tezamen leveren de belanghebbende dan een gemiddeld oudedagsinkomen op, althans dat is de veronderstelling.

De voorgestelde tekst van art. 15 lid 2 Participatiewet luidt als volgt:

- '2. Onder een beroep kunnen doen op een *voorliggende voorziening wordt niet verstaan* het op verzoek van het college:
- [...] b. benutten van de mogelijkheid om te beschikken over de waarde van een lijfrente zolang de belanghebbende de pensioengerechtigde leeftijd nog niet heeft bereikt, en:
- 1°. tijdens de toetsingsperiode de ingangsdatum van de lijfrente niet is uitgesteld;
 - 2°. voor zover de totale waarde van deze lijfrente of lijfrenten niet meer bedraagt dan € 250.000, waarbij voor de vaststelling van de waarde wordt uitgegaan van de waarde zonder aftrek van de eventueel door de belanghebbende daarover verschuldigde bedragen als bedoeld in artikel 31, derde lid; en
 - 3°. voor zover de inleg in het kader van de lijfrente of lijfrenten:
 - (i) *voorafgaand* aan de toetsingsperiode heeft plaatsgevonden; of
 - (ii) *tijdens* de toetsingsperiode heeft plaatsgevonden, daarbij *jaarlijks* ten minste enige inleg heeft plaatsgevonden en de inleg ten hoogste € 6.000 per jaar heeft bedragen.'(Curs. FH)

Voorgesteld wordt dus om *niet* als voorliggende voorziening te beschouwen de lijfrentevoorzieningen voor zover de *totale waarde* daarvan ten tijde van de aanvraag om bijstand *minder bedraagt dan € 250.000*. Het (lijfrente)vermogen boven deze € 250.000-grens is en blijft een voorliggende voorziening en zal dus aangesproken moeten worden vooraleer een geslaagd beroep op bijstand gedaan kan worden.

Duidelijk is ook dat om voor de vrijlating van maximaal € 250.000 in aanmerking te komen, bovendien nog extra voorwaarden gelden.

Zo moet terzake van de inleg onderscheid gemaakt worden naargelang het moment waarop deze heeft plaatsgehad. Het ijkmoment is de zogeheten *toetsingsperiode*; te weten de laatste vijf jaar voorafgaand aan de bijstandsaanvraag. Lijfrentevermogen opgebouwd door inleg tijdens de zogeheten toetsingsperiode blijft buiten beschouwing mits voldaan is aan de 'extra' voorwaarde dat in elk van die vijf jaar ten minste enige inleg is gedaan en voor zover deze inleg niet meer heeft bedragen dan € 6.000 per jaar. Voor het vermogen dat mede is opgebouwd met inleg die is gedaan voor de toetsingsperiode, gelden deze extra voorwaarden niet.

De aftopping van pensioenstortingen waarmee vrijgelaten vermogen kan worden opgebouwd tot € 6.000 (per jaar) is ingegeven door de wens dat voorkomen moet worden dat degene die in het verleden steeds slechts beperkte stortingen heeft gedaan, in het zicht van een beroep op bijstand nog zeer aanzienlijke vermogensbestanddelen buiten de vermogenstoets kan brengen.

In de memorie van toelichting (p. 15) bij het wetsvoorstel wordt gemeld hoe om te gaan met lijfrenteovereenkomsten die bij verschillende banken of verzekeraars zijn gesloten:

'De formulering van de voorwaarden is aangepast waarmee wordt verduidelijkt dat de toetsing van jaarlijkse inleg in de periode van vijf jaar voor de bijstandsaanvraag *geen betrekking* heeft op *individuele* lijfrentevoorziening, maar op enige storting op een lijfrentevoorziening. Daarmee voldoet ook degene aan de voorwaarde van periodieke inleg als deze gedurende de toetsingsperiode op verschillende lijfrenteregelingen een storting heeft gedaan. De toetsing op de begrenzingen van € 250.000 aan vermogen en € 6.000 aan inleg vindt eveneens plaats *op het geheel van de lijfrentevoorzieningen*.' (Curs. FH)

Ook wordt beschreven hoe we € 6.000-regel moeten toepassen:

'Het gaat hierbij om de som van de bedragen waarmee de inleg in enig kalenderjaar de grens van € 6.000 te boven ging. Hierbij vindt *geen middeling* plaats met jaren waarin de inleg onder dit bedrag gebleven is. Als in een jaar € 8.000 is ingelegd en in een ander jaar € 7.500, wordt derhalve € 3.500 als voorliggende voorziening in aanmerking genomen, ongeacht de inleg in andere jaren in de toetsingsperiode.' (Curs. FH)

Al met al zal menig zelfstandige gerustgesteld zijn dat een onverhoopt bijstandsberoep niet direct het einde hoeft te betekenen van de 'eigen' oudedagsvoorziening. Iets anders is de vraag of en in hoeverre deze regeling afdoende soelaas biedt en welke lijfrenten precies onder de bescherming vallen; daarover wellicht een andere keer.

Mr. F.M.H. Hoens

IPR familierecht

**2 IPR
cursussen op
17 september
2015**

Het internationaal privaatrecht (IPR) neemt in de juridische praktijk een steeds belangrijker plaats in. Door technologische vooruitgang worden afstanden steeds kleiner en de grenzen tussen landen – met name de lidstaten van de EU – vervagen. Steeds vaker wordt de Nederlandse advocaat of notaris op het gebied van het familierecht dan ook geconfronteerd met grensoverschrijdende, internationale gevallen. Waarschijnlijk is dit ook uw ervaring. Vragen met betrekking tot de rechtsmacht van de Nederlandse rechter en het toe te passen recht steken dan de kop op. In deze cursus komen onder meer de volgende onderwerpen aan de orde:

- internationaal echtscheidingsrecht
- internationaal huwelijksvermogensrecht
- internationaal alimentatierecht

Na afloop van deze cursus bent u van de recentste ontwikkelingen op het terrein van het Familierecht IPR weer op de hoogte en is uw kennis van het internationaal familierecht weer geheel opgefrist en up to date. U kunt deze kennis bovendien meteen toepassen in uw eigen (internationale) familierechtpraktijk.

inclusief lunch en cursusmateriaal

Datum	donderdag 17 september 2015
Tijd	09.30 – 13.00 uur
Locatie	Utrecht
Docent	dr. mr. J.G. Knot
Cursusprijs	€ 295,- exclusief BTW
PE punten	3 pe-punten KNB, EPN (in aanvraag) Advocaten ontvangen voor hun pe-administratie een bewijs van deelname. (Art. 2 Verordening)

IPR erfrecht

Nieuwe adviezen, nieuwe testamenten en verklaringen van erfrecht

Op deze middag zullen de docenten u inwijden in de geheimen van de Erfrechtverordening. U wordt volledig bijgepraat over de ontwikkelingen op het onderhavige terrein. Wat gaat er veranderen voor de Nederlandse internationaal erfrechtelijke (advies)praktijk? Welke rechtskeuzemogelijkheid heeft een erflater bijvoorbeeld (nog) en welk recht moet zonder rechtskeuze worden toegepast? Welke gevolgen heeft de verordening voor de praktijk van de internationale boedelafwikkeling en welke rol speelt de in te voeren Europese erfrechtverklaring daarbij? Vanzelfsprekend komt ook het huidige IPR-erfrecht ruimschoots aan bod. Als gevolg van de tips en de aandacht voor voetangels en klemmen kunt u na het volgen van deze cursus meteen zelfstandig met de nieuwe regeling aan de slag op kantoor.

inclusief lunch en cursusmateriaal

Datum	donderdag 17 september 2015
Tijd	14.00 – 17.15 uur (inlooplunch vanaf 13.00 uur)
Locatie	Utrecht
Docenten	dr. mr. J.G. Knot en prof. mr. F.W.J.M. Schols
Cursusprijs	€ 375,- exclusief BTW
PE punten	3 pe-punten KNB, EPN, NOVEX (in aanvraag)

Informatie en aanmeldingen

U kunt kiezen uit een hele dag IPR Familie- en erfrecht, een ochtend IPR Familierecht of een middag IPR erfrecht. Aan u de keuze!

Voor de hele dag ontvangt u 6 PE-punten. Als u zich voor beide cursussen inschrijft, ontvangt u korting. De cursusprijs voor de hele dag is € 575 exclusief BTW.

Voor meer informatie en aanmeldingen:

www.estatetipeducation.nl

Fax: 035 694 5045

EstateTip Education

Aanmeldingsformulier

Ik schrijf mij in voor:

- IPR familierecht** op maandagochtend donderdag 17 september 2015
- IPR erfrecht** op maandagmiddag donderdag 17 september 2015
- IPR familie- en erfrecht** hele dag donderdag 17 september 2015

Organisatie:

Aanhef: Mw./Dhr.

Voorletter(s) :

Tussenvoegsel :

Achternaam :

Emailadres :

Telefoon :

Postadres :

Postcode :

Plaats :

Indien ander factuuradres:

Factuuradres:

Postcode:

Plaats:

Datum:

Handtekening: